

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

W GMINIE REGNÓW za 2025 r.

oraz przedstawienia potrzeb z realizacji tych zadań.

I. WPROWADZENIE

W 2025 roku Gmina Regnów nadal realizowała zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także z Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Regnów na lata 2023 – 2025.

Ustawa określa w jednym akcie prawnym zarówno zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, jak i zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Ustawa określa obowiązki gminy, powiatu i samorządu województwa w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49), który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji do dnia 31 marca każdego roku.

II. WSPIERANIE RODZINY

Podstawowym narzędziem działania systemu wspierania rodziny jest praca z rodziną. Ważne jest, aby objąć rodzinę wsparciem od momentu, kiedy rodzina boryka się z pierwszymi trudnościami oraz niezbędne w przypadku poważnego kryzysu zagrażającemu dobru dziecka. Praca z rodziną ma na celu osiągnięcie przez nią zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- a) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- b) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- c) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,

- d) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- e) pomocy w integracji rodziny,
- f) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej,
- g) dążeniu do reintegracji rodziny.

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- a) pracy z rodziną,
- b) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Zgodnie z art. 14 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

III. ZADANIA GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Zgodnie z art. 176 ustawy, na samorząd gminny nałożono następujące zadania:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

W 2025 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Regnowie realizował Program Wspierania Rodziny dla Gminy Regnów, na lata 2023-2025, który został przyjęty do realizacji uchwałą nr XXXIX/238/23 Rady Gminy Regnów z dnia 16 marca 2023 r. Celem głównym programu jest wspieranie rodzin z terenu Gminy Regnów, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych . W jego realizacji uczestniczą instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Regnowie kierując się dobrem rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka realizował zadania oparte o gminny program oraz zadania wynikające z ustawy.

2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

W 2025 roku asystent rodziny uczestniczył w szkoleniu „Rodzina z niepełnosprawnością intelektualną – metody pracy asystenta rodziny”, które było zorganizowane przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.

3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:

- a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz do dostępu do specjalistycznego poradnictwa – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Regnowie w ramach realizacji tego zadania w 2025 r., zatrudniał jednego asystenta rodziny(0,5 etatu).
- b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających – na terenie Gminy Regnów nie szkolono rodzin wspierających oraz nie podpisywano z nimi umowy.
- c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci – na terenie Gminy Regnów nie są prowadzone placówki wsparcia dziennego.

W 2025 asystent rodziny prowadził pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania. Asystent objął wsparciem 2 rodziny, w tym 3 dzieci i 2 osoby dorosłe. Rodziny te zostały zobowiązane przez Sąd do współpracy z asystentem rodziny, z powodu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Asystent pracował w oparciu o plan pracy z rodziną. Pomagał w uzyskaniu pomocy finansowej, w tym świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, świadczenia 300 +, a także opracowywał pisma urzędowe i podania. Motywował do aktywnego poszukiwania pracy i podjęcia zatrudnienia.

Funkcja asystenta rodziny jest znaczącym elementem systemu wspierania rodziny w środowisku. Asystent rodziny wspierał rodziny w kształtowaniu prawidłowych postaw rodzicielskich i społecznych, pracował nad poprawą komunikacji i relacji wewnątrz rodzinnych. Edukował w zakresie zarządzania budżetem domowym, planowania wydatków i prawidłowego prowadzeniu gospodarstwa domowego. Asystent pomagał w odrabianiu lekcji, uczestniczyła w zabawach z dziećmi, edukował w zakresie dbania o zdrowie- odpowiedniej higieny u dzieci, prawidłowego odżywiania i podjęcia leczenia oraz systematycznego zażywania zaleconych przez lekarza leków, a także wizyty kontrolnej po zakończeniu leczenia. Asystent współpracował również z kuratorem sądowym oraz wspierał rodziny w rozwiązywaniu trudności życiowych.

Współpraca z wychowawcami dzieci w szkole wpłynęła na większe zaangażowanie rodziców w życie szkolne dzieci oraz zrozumienie ich potrzeb. Dzieci poprawiły oceny w szkole oraz relacje z rówieśnikami. Korzystały również z ciepłych posiłków w szkole.

Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę, która się opiekuje, podstawowego poziomu stabilności życiowej. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań do zażegnania kryzysu w rodzinie.

Ponadto, od 2017 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829), zwanej dalej ustawą „Za życiem”, asystent rodziny wspiera kobiety w ciąży oraz ich rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Działania podejmowane przez asystenta polegają przede wszystkim na opracowaniu wspólnie z osobami zainteresowanymi katalogu możliwych do uzyskania form wsparcia oraz występowaniu w ich imieniu, w celu skorzystania przez nie z należytej im pomocy. W 2025 roku do GOPS w Regnowie, nie zgłaszano potrzeb na rzecz wsparcia kobiet w ciąży i rodzin wynikających w ustawy „Za życiem”.

Na zatrudnienia asystenta rodziny przeznaczona została kwota 52941,00 zł. zł.

Tabela 1. Wsparcia asystenta rodziny w latach 2023-2025

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny								
Ilość rodzin			Ilość osób w rodzinach			Ilość dzieci w rodzinach		
2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
3	2	2	9	6	5	4	3	3

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Regnowie.

Zgodnie z art. 29 -31 ustawy, w celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej, z którą gmina zawiera umowę o zwrot kosztów związanych z udzieleniem pomocy. W 2024 roku w gminie Regnów, nie funkcjonowała instytucja „rodziny wspierającej”. Rodzina wspierająca to rodzina z bezpośredniego środowiska dziecka np. sąsiedzi lub rodzina zaprzyjaźniona. Rodzina wspierająca pomaga w prowadzeniu gospodarstwa domowego, a także kształtowaniu i wypełnianiu ról społecznych.

Na terenie Gminy Regnów w chwili obecnej nie ma placówek wsparcia dziennego dla dzieci, w rozumieniu zapisów ustawy. Placówki wsparcia dziennego obejmują opieką i wychowaniem dzieci w czasie pozalekcyjnym. Do placówek wsparcia dziennego zalicza się świetlice i kluby środowiskowe oraz ogniska wychowawcze. Sprawują one funkcje opiekuńcze, wspierają rodziców w wychowaniu dzieci, uczą gospodarowania czasem, odpowiedzialności, obowiązkowości. W placówkach tych prowadzi się również zajęcia socjoterapeutyczne, wspomagające dzieci z zaburzeniami zachowania.

4. finansowanie:

- a) kosztów szkolenia dla rodzin wspierających - brak
- b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny – udział w szkoleniu był bezpłatny.
- c) kosztów związanych z udzieleniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające - brak.

5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy.

W 2025 roku 4 dzieci z terenu Gminy Regnów przebywało w pieczy zastępczej, w tym 1 dziecko w rodzinie zastępczej niespokrewnionej, 1 dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz 2 dzieci w rodzinnym domu dziecka. W związku z powyższy Gmina Regnów zobowiązana jest do pokrywania części kosztów na utrzymanie w pieczy zastępczej – wydatkowano na ten cel 74330,39 zł.

6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy.

Sprawozdanie rzeczowo – finansowe z wykonania przez gminę zdań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i od 1 lipca do 31 grudnia, sporządzane na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2012 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo – finansowych z wykonania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, stanowią załączniki do niniejszego sprawozdania.

7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Pracownicy socjalni GOPS w Regnowie na bieżąco monitorują sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Współpracują w tym zakresie również z pedagogiem szkolnym, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz z zespołem interdyscyplinarnym do spraw przemocy w rodzinie. W ramach realizacji zadań z zakresu pracy z rodziną w 2025 roku pracownicy socjalni Ośrodka prowadzili działania o charakterze profilaktycznym na rzecz poprawy sytuacji w rodzinach oraz przeciwdziałania umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Zapewniają dostępności do poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscu pomocy. Pracownicy socjalni monitorowali również sytuację rodzin zagrożonych uzależnieniami oraz sytuację dzieci w tych rodzinach. Wszelkie zaniedbania wobec dzieci są zgłaszane do kuratorów sądowych lub na policję.

IV. POTRZEBY DOTYCZĄCE REALIZOWANEGO ZADANIA.

1. Rozważenie możliwości zorganizowanie placówek dziennego pobytu dla dzieci w wieku szkolnym, z rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
2. Kontynuacja pracy asystenta z rodzinami.
3. Doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr pracujących z rodziną.
4. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.